II

(Nelegislatívne akty)

NARIADENIA

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2022/255

z 15. decembra 2021,

ktorým sa mení nariadenie Rady (EHS) č. 95/93, pokiaľ ide o predĺženie platnosti opatrení na dočasnú úľavu z uplatňovania pravidiel využívania prevádzkových intervalov v dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 95/93 z 18. januára 1993 o spoločných pravidlách prideľovania prevádzkových intervalov na letiskách Spoločenstva ([1]), a najmä na jeho článok 10a ods. 5,

keďže:

(1) Úrovne letovej prevádzky v Európskom hospodárskom priestore (EHP) boli v roku 2021 stabilne vyššie v porovnaní s rovnakými týždňami v roku 2020 po vypuknutí krízy spôsobenej ochorením COVID-19, čo svedčí o pokračujúcom oživení. Podľa prognózy organizácie Eurocontrol sa očakáva, že priemerná ročná úroveň letovej prevádzky na základe najrealistickejšieho scenára v prognóze dosiahne v roku 2022 89 %.

(2) Letovú prevádzku sa nedarí oživovať vo všetkých regiónoch sveta rovnakým tempom a v mnohých krajinách zostávajú v platnosti reštriktívne sanitárne opatrenia, ktoré prijali subjekty verejného sektora na zmiernenie šírenia ochorenia COVID-19 a ktoré naďalej znižujú dopyt spotrebiteľov. Okrem toho vývoj ochorenia COVID-19 a možné nové znepokojujúce varianty naďalej vyvolávajú neistotu.

(3) Takéto okolnosti sú mimo kontroly leteckých dopravcov a následné dobrovoľné alebo povinné rušenie leteckých dopravných služieb leteckými dopravcami v súlade s vyvíjajúcim sa dopytom je nevyhnutnou alebo legitímnou reakciou na dané okolnosti.

(4) Podľa článku 8 ods. 2 nariadenia (EHS) č. 95/93 v spojení s článkom 10 ods. 2 musia leteckí dopravcovia využiť zo série prevádzkových intervalov, ktoré im boli pridelené, najmenej 80 %, inak prídu o historický precedens pre tieto prevádzkové intervaly, známy ako pravidlo „využitia alebo straty“. Vzhľadom na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 a s cieľom chrániť finančné zdravie leteckých dopravcov a zabrániť negatívnemu environmentálnemu vplyvu prázdnych alebo takmer prázdnych letov, ktoré sa prevádzkujú len na účely udržania príslušných letiskových prevádzkových intervalov, bolo uplatňovanie pravidla „využitia alebo straty“ od 1. marca 2020 do 27. marca 2021 pozastavené a od 28. marca 2021 do 26. marca 2022 znížené na 50 %.

(5) Napriek tomu, že úrovne letovej prevádzky v EHP v roku 2021 ďalej rástli, zostávajú pod úrovňou letovej prevádzky v roku 2019. Z údajov organizácie Eurocontrol vyplýva, že v októbri 2021 bola úroveň letovej prevádzky celkovo o 27 % nižšia oproti úrovniam z roku 2019.

(6) Na základe sedemročnej predpovede organizácie Eurocontrol z 15. októbra 2021 by úroveň prevádzky v roku 2022 podľa najpravdepodobnejšieho scenára dosiahla ročný priemer 89 % zodpovedajúcich úrovní z roku 2019. Na základe dostupných mesačných prognóz organizácie Eurocontrol na rok 2021 a dostupného ročného priemeru na rok 2022 sa očakáva, že letová prevádzka bude počas letného plánovacieho obdobia 2022 na úrovni od 85 do viac než 89 % v porovnaní s úrovňami v roku 2019. Úrovne z roku 2019 by sa však dosiahli až koncom roka 2023. Preto možno odôvodnene predpokladať, že zníženie úrovní letovej prevádzky v porovnaní s rokom 2019 bude pravdepodobne pretrvávať počas letného plánovacieho obdobia 2022.

([1]) Ú. v. ES L 14, 22.1.1993, s. 1.

(7) Údaje zhromaždené Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO) a Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) preukazujú, že pretrvávajúce zníženie úrovne letovej prevádzky je výsledkom vplyvu krízy spôsobenej ochorením COVID-19. Z dostupných údajov vyplýva vzájomný vzťah medzi rastúcim počtom prípadov ochorenia a reakciou členských štátov a tretích krajín na tieto rastúce počty prijímaním opatrení, ktoré majú dosah na leteckú dopravu a ktorých dôsledkom je zníženie úrovne letovej prevádzky. Takéto opatrenia, ktoré možno zaviesť alebo zrušiť vo veľmi krátkom čase, prispievajú k atmosfére neistoty a majú negatívny vplyv na dôveru spotrebiteľov a ich správanie, pokiaľ ide o rezervácie. Z toho vyplýva, že pretrvávajúca znížená úroveň letovej prevádzky je výsledkom vplyvu krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

(8) Hoci z údajov centra ECDC z 30. septembra 2021 vyplýva, že 61,1 % z celkového počtu obyvateľov v EHP je plne zaočkovaných, z údajov na webovom sídle WHO vyplýva, že zaočkovanosť je v mnohých krajinách naďalej nízka. Okrem toho pretrváva neistota v súvislosti s potenciálnym výskytom nových znepokojujúcich variantov v rôznych regiónoch. Úrovne letovej prevádzky sa teda nebudú obnovovať na celosvetovej úrovni rovnakým tempom.

(9) Členské štáty a tretie krajiny môžu naďalej reagovať na nové varianty nariadením opatrení, ktoré by mohli výrazne ovplyvniť leteckú dopravu. Možno preto naďalej očakávať, že v dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19 bude počas nadchádzajúceho letného plánovacieho obdobia značný počet letov zrušených, najmä na trasách do krajín s veľmi prísnymi sanitárnymi opatreniami alebo s nízkou zaočkovanosťou. V dôsledku toho nemožno očakávať, že leteckí dopravcovia dodržia obvyklú 80 % mieru využitia prevádzkových intervalov na všetkých trasách.

(10) Preto treba predĺžiť obdobie stanovené v článku 10a ods. 3 nariadenia (EHS) č. 95/93 na letné plánovacie obdobie 2022, ktoré trvá od 27. marca 2022 do 29. októbra 2022.

(11) Údaje o zrušených letoch, koeficientoch vyťaženia, veľkosti a využívaní flotily sa medzi jednotlivými leteckými dopravcami výrazne líšili v závislosti od ich obchodného modelu a trhu, na ktorom pôsobia. Na základe predložených údajov týkajúcich sa 16 dopravcov z Únie a 16 dopravcov z krajín mimo Únie možno od marca 2021 do júla 2021 pozorovať v priemere zlepšujúci sa trend. Leteckí dopravcovia prevádzkujúci lety na diaľkových trasách zasiahnutých sanitárnymi opatreniami, ktoré vážne bránia osobnej preprave, vykázali v monitorovaných ukazovateľoch menej pozitívny trend, čím takisto možno odôvodniť predĺženie obdobia úľavy z pravidiel využívania prevádzkových intervalov podľa článku 10a ods. 3

(12) Celkovo povzbudivé signály o oživení leteckej dopravy na trhu EHP, opätovné otvorenie dôležitých medzinárodných trhov (napríklad Spojené štáty americké od novembra 2021) a postupné uľahčovanie cestovania v krajinách, ktoré uznávajú COVID preukaz, odôvodňujú zvýšenie miery využívania prevádzkových intervalov na 64 %.

(13) Z údajov o včasných rezerváciách vyplýva, že cestujúci si v roku 2021 naďalej rezervujú lety bližšie k dátumu odletu než v roku 2019. Tento trend sa však postupne zlepšuje.

(14) Miera využívania prevádzkových intervalov by sa mala stanoviť na takej úrovni, aby prispela k dosiahnutiu cieľa, ktorým je poskytnúť leteckým dopravcom úľavu za súčasných okolností, ale aj cieľa zabezpečiť efektívne využívanie letiskovej kapacity. V miere využívania prevádzkových intervalov by sa takisto mali zohľadniť dlhodobejšie štrukturálne zmeny na trhu a v správaní spotrebiteľov s cieľom umožniť postupné prispôsobenie sa trhu meniacemu sa dopytu a uvoľniť kapacitu na letné plánovacie obdobie 2023. Okrem toho nie je pravdepodobné, že by prípadné uvoľnenie určitej kapacity letiska v dôsledku uvedenej novej miery využívania spôsobilo závažné narušenie prevádzky a sietí liniek leteckých dopravcov, ku ktorému by došlo pri vyššej miere využívania.

(15) V najpravdepodobnejšom scenári vývoja letovej prevádzky organizácia Eurocontrol predpokladá, že úroveň letovej prevádzky v letnom plánovacom období 2022 bude vyššia než 85 % a možno presiahne úroveň 89 %. Miera využívania na úrovni 64 % preto stále poskytuje leteckým dopravcom primeranú rezervu na nepredvídané udalosti v prípade, že by sa plánované lety museli krátko pred odletom zrušiť.

(16) Nižšie úrovne letovej prevádzky do iných regiónov sveta sa nemusia v miere využívania zohľadniť, keďže podľa článku 10 ods. 4 písm. e) nariadenia (EHS) č. 95/93 možno na takýchto dotknutých trasách poskytnúť primeranú úľavu z pravidla „využitia alebo straty“.

(17) Hoci sa všeobecne predpokladá, že leteckí dopravcovia by začali s prevádzkou hneď, ako sa obnoví dopyt, nižší prah využívania predstavuje riziko, že niektorí dopravcovia by mohli na účely udržania historických práv v daných prevádzkových intervaloch obmedziť prevádzku na niektorých letiskách na nevyhnutné minimum, a to v neprospech konkurentov, prevádzkovateľov letísk a spotrebiteľov. Miera využívania na úrovni 64 % tieto riziká zmierni.

(18) V záujme právnej istoty, najmä pokiaľ ide o koordinátorov prevádzkových intervalov a leteckých prevádzkovateľov, by toto nariadenie malo z dôvodu naliehavosti nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

V článku 10a nariadenia (EHS) č. 95/93 sa odsek 3 nahrádza takto:

„3. Pokiaľ ide o prevádzkové intervaly, ktoré neboli poskytnuté koordinátorovi na prerozdelenie v súlade s článkom 10 ods. 2a počas obdobia od 28. marca 2021 do 29. októbra 2022 a na účely článku 8 ods. 2 a článku 10 ods. 2, ak letecký dopravca koordinátorovi uspokojivo preukáže, že príslušnú sériu prevádzkových intervalov, tak ako bola pridelená koordinátorom, využil najmenej na 50 % času počas plánovacieho obdobia od 28. marca 2021 do 30. októbra 2021, na 50 % času počas plánovacieho obdobia od 31. októbra 2021 do 26. marca 2022 a na 64 % času počas plánovacieho obdobia od 27. marca 2022 do 29. októbra 2022, letecký dopravca má nárok na tú istú sériu prevádzkových intervalov na nasledujúce ekvivalentné plánovacie obdobie.

Pokiaľ ide o obdobie uvedené v prvom pododseku tohto odseku, percentuálne hodnoty uvedené v článku 10 ods. 4 a v článku 14 ods. 6 písm. a) sú 50 % na plánovacie obdobie od 28. marca 2021 do 30. októbra 2021, 50 % na plánovacie obdobie od 31. októbra 2021 do 26. marca 2022 a 64 % na plánovacie obdobie od 27. marca 2022 do 29. októbra 2022.“

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 15. decembra 2021

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN